



Llywodraeth Cymru
Dogfen Ymgynghori

Adolygiad o'r Farchnad Agored 2021 - Band Eang

Cais am Wybodaeth

Dyddiad cyhoeddi: 24^{ain} Awst 2021
Angen Gweithredu; Ymatebion erbyn 24^{ain} Medi 2021

Mae'r ddogfen hon hefyd ar gael yn Gymraeg.
This document is also available in Welsh.

Trosolwg

Pwrpas yr Adolygiad hwn o'r Farchnad Agored (OMR) a'r Adolygiad Cyhoeddus dilynol yw cadarnhau'r adeilad yng Nghymru o fewn yr ardaloedd ymyrraeth band eang gigabit presennol ac yn y dyfodol nad oes ganddynt seilwaith band eang Mynediad y Genhedlaeth Nesaf (NGA) sy'n cyflenwi o leiaf 30Mbps, neu lle nad oes unrhyw gynlluniau i ddarparu seilwaith o'r fath dros y tair blynedd nesaf.

Yn ychwanegol at yr uchod, mae'r OMR hwn hefyd yn edrych ar gasglu gwybodaeth er mwyn llywio rhaglen Project Gigabit Llywodraeth y DU (seilwaith band eang sy'n gallu darparu o leiaf 1,000Mbps) ac ymyriadau Building Digital UK (BDUK) yn y dyfodol fel rhan o'r rhaglen hon.

Mae'r broses OMR ac Adolygiad Cyhoeddus hwn yn galluogi cwmnïau telathrebu, Awdurdodau Lleol a'r holl randdeiliaid eraill sydd â diddordeb i ddarparu gwybodaeth am eu cynlluniau rhwydwaith a'u cwrpas, yn bresennol ac wedi'u cynllunio, ac i wneud sylwadau ar fapio adolygiad du / llwyd / dan adolygiad ac adeiladau gwyn yn seiliedig ar y wybodaeth honno.

Sut i ymateb

E-bostiwrch BandEang.Broadband2021@gov.wales gan nodi "Ymateb Adolygu'r Farchnad Agored" fel y disgrifir yn Adran 8 a 9 isod yn y llinell pwnc.

Gwybodaeth bellach a dogfennau cysylltiedig

Mae fersiynau print bras, Braille ac iaith amgen o'r ddogfen hon ar gael ar gais.

Bydd set data o adeiladau yng Nghymru ar gael i'r cyflenwyr hynny sy'n cofrestru i ymateb, ar ôl llofnodi'r telerau trwyddedu cysylltiedig fel yr amlinellir yn Adran 8 isod.

Gellir dod o hyd i wybodaeth am y broses OMR hefyd ar Borth Ymgynghori Llywodraeth Cymru yn y cyfeiriad gwe canlynol:

[Adolygiad Marchnad Agored Band Eang 2021 | LLYW.CYMRU](#)

Manylion cyswllt

Os oes gennych unrhyw gwestiynau am y broses
Adolygu Marchnad Agored hon, cysylltwch â
Tîm OMR trwy e-bost yn:
BandEang.Broadband2021@gov.wales

**Mae'r ddogfen hon
hefyd ar gael yn
Saesneg**

[https://gov.wales/broadband-open-market-review-
2021](https://gov.wales/broadband-open-market-review-2021)

Rheoliad Diogelu Data Cyffredinol (GDPR)

Llywodraeth Cymru fydd rheolwr data ar gyfer unrhyw ddata personol a ddarperir gennych fel rhan o'ch ymateb i'r ymgynghoriad. Mae gan Weinidogion Cymru bwerau statudol y byddant yn dibynnu arnynt i brosesu'r data personol hwn a fydd yn eu galluogi i wneud penderfyniadau gwybodus ynghylch sut y maent yn arfer eu swyddogaethau cyhoeddus. Bydd unrhyw ymateb a anfonwch atom yn cael ei weld yn llawn gan staff Llywodraeth Cymru sy'n ymdrin â'r materion y mae'r ymgynghoriad hwn yn ymwneud â hwy neu'n cynllunio ymgynghoriadau yn y dyfodol. Pan fydd Llywodraeth Cymru yn cynnal dadansoddiad pellach o ymatebion ymgynghori, yna gall y gwaith hwn gael ei gomisiynu i'w wneud gan drydydd parti achrededig (e.e. sefydliad ymchwil neu gwmni ymgynghori). Dim ond o dan gcontract y bydd unrhyw waith o'r fath yn cael ei wneud. Mae telerau ac amodau safonol Llywodraeth Cymru ar gyfer contractau o'r fath yn nodi gofynion llym ar gyfer prosesu a chadw data personol yn ddiogel.

Er mwyn dangos bod yr ymgynghoriad wedi'i gynnal yn briodol, mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu cyhoeddi crynodeb o'r ymatebion i'r ddogfen hon. Efallai y byddwn hefyd yn cyhoeddi ymatebion yn llawn. Fel rheol, cyhoeddir enw a chyfeiriad (neu ran o gyfeiriad) unigolyn neu'r sefydliad a anfonodd yr ymateb gyda'r ymateb. Os nad ydych am i'ch enw neu gyfeiriad gael ei gyhoeddi, dywedwch hyn wrthym yn ysgrifenedig pan anfonwch eich ymateb. Yna byddwn yn eu golygu cyn cyhoeddi.

Dylech hefyd fod yn ymwybodol o'n cyfrifoldebau o dan y ddeddfwriaeth Rhyddid Gwybodaeth

Os cyhoeddir eich manylion fel rhan o ymateb yr ymgynghoriad yna cedwir yr adroddiadau cyhoeddedig hyn am gyfnod amhenodol. Bydd unrhyw ran o'ch data a gedwir fel arall gan Lywodraeth Cymru yn cael ei gadw am ddim mwy na thair blynedd.

Eich hawliau

O dan y ddeddfwriaeth diogelu data, mae gennych hawl:

- i gael gwybod am y data personol a gedwir amdanoch ac i'w gyrchu
- i'w gwneud yn ofynnol i ni gywiro gwallau yn y data hwnnw
- i wrthwynebu neu gyfyngu ar brosesu (mewn rhai amgylchiadau)
- i 'ddileu' data (mewn rhai amgylchiadau)
- i 'gludo' data
- i wneud cwyn i Swyddfa'r Comisiynydd Gwybodaeth (ICO) sef ein rheolydd annibynnol ar gyfer diogelu data.

Am fanylion pellach am yr wybodaeth sydd gan Lywodraeth Cymru a'i defnydd, neu os ydych chi am arfer eich hawliau o dan y GDPR, gweler y manylion cyswllt isod:

Swyddog Diogelu Data:

Llywodraeth Cymru

Parc Cathays,

CAERDYDD

CF10 3NQ

e-bost:

swyddogdiogeludata@llyw.cymru

Y manylion cyswllt ar gyfer Swyddfa'r
Comisiynydd Gwybodaeth yw:
Wycliffe House
Water Lane
Wilmslow
Swydd Caer
SK9 5AF

Ffôn: 01625 545 745 neu
0303 123 1113
Gwefan: <https://ico.org.uk/>

Mynegai

1. Cyflwyniad	1
2. Pam ddylech chi fel cyflenwyr gymryd rhan yn yr OMR hwn?	3
3. Cynnydd hyd yma	3
4. Cwmpas Daearyddol	4
5. Pwrpas y Cais hwn am Wybodaeth am yr Adolygiad o'r Farchnad Agored	5
6. Y Broses Fasnachol	7
7. Rôl Llywodraeth Cymru a BDUK	8
8. Cyflwyno Ymateb i Data	8
9. Gofynion Cyflwyno	9
10. Dyddiad Dychwelyd	10
Atodiad A: Fformat Cyflwyno Data	11
Cyflwyniad	11
Fformatau ffeil	11
Atodiad B: Tystiolaeth Ategol	15
Atodiad C: Diffiniad Technegol Gigabit	18
Atodiad D: Rhestr Termau	20

1. Cyflwyniad

Mae Llywodraeth Cymru yn bwrw ymlaen gyda chyflwyno cysylltedd gigabit Ffibr-i'r-Adeilad (FTTP) i ardal ymyrryd ledled Cymru sy'n cynnwys oddeutu 39,000 o adeiladau yn Lot 1 (Gogledd Cymru), Lot 2 (Dwyrain Cymru) a Lot 3 (De Orllewin Cymru a'r Cymoedd) gan ddefnyddio £56m o gymhorthdal cyhoeddus gan Lywodraeth Cymru, cyllid yr Undeb Ewropeaidd a rhywfaint o arian ychwanegol gan Lywodraeth y DU.

Cafodd yr ardal ymyrryd gyfredol ei llywio'n wreiddiol gan Adolygiad o'r Farchnad Agored (OMR) a gynhaliwyd yn 2017 ynghyd ag ymarfer diweddarau dilynol a gynhaliwyd yn 2019 ac a gafodd ei gaffael o dan Gynllun Band Eang Cenedlaethol (NBS) BDUK 2016. Mae'r cyfnod dilysrwydd tair blynedd ar gyfer y data OMR blaenorol bellach wedi dirwyn i ben ac felly mae Llywodraeth Cymru eisiau sefydlu a oes newid sylweddol wedi bod i'r data a ddarparwyd yn flaenorol gan gyflenwyr. Bydd hyn yn galluogi Llywodraeth Cymru i ddeall a oes angen unrhyw addasiadau i'r ardal ymyrryd a'r adeilad sy'n cael ei dargedu o'i fewn.

Felly mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i gynnal yr ymarfer OMR hwn i'w helpu i ddeall lle mae buddsoddiad y sector preifat mewn rhwydweithiau band eang y genhedlaeth nesaf ledled Cymru eisoes yn bodoli neu y bwriedir ei adeiladu o fewn y tair blynedd nesaf. Felly, rydym yn gwahodd cyflenwyr i ddarparu gwybodaeth i ni am eu seilwaith yn yr ardal y manylir arni isod yn Adran 4.

Yn ogystal, i gefnogi'r diweddariad ardal ymyrryd uchod, mae Llywodraeth Cymru hefyd yn awyddus i gasglu gwybodaeth drwy'r broses Adolygu Marchnad Agored hon er mwyn llywio rhaglen Prosiect Gigabit Llywodraeth y DU. Felly, disgwylir i'r wybodaeth a gesglir yn sgil yr OMR hwn werthuso ymyriadau Building Digital UK (BDUK) yn y dyfodol sy'n rhan o raglen Prosiect Gigabit Llywodraeth y DU yr Adran Ddigidol, Diwylliant, Cyfryngau a Chwaraeon (DCMS) fel y disgrifir isod yn Adran 1.1.

1.1. Prosiect Gigabit a Band Eang Gigabit y DU

Llywodraeth y DU sy'n gyfrifol am bolisi telathrebu yn y DU. Mae'r cyfrifoldeb hwn yn cynnwys mynd i'r afael â bylchau yng nghwmpas band eang yng Nghymru.

Mae gan Lywodraeth y DU uchelgais i ddarparu band eang "gigabit" ledled y wlad cyn gynted â phosibl. Mae'r farchnad yn gwneud cynnydd mawr wrth sicrhau cynnydd enfawr yn y ddarpariaeth, ond mae angen i'r llywodraeth ymyrryd yn y rhannau o'r wlad nad ydynt yn fasnachol hyfyw i'r farchnad fynd i'r afael â hwy. Dyma pam fod Llywodraeth y DU wedi ymrwymo £5bn ar gyfer y rhannau anoddaf i'w cyrraedd o'r wlad, gan sicrhau y gall pob rhan o'r DU elwa, gan gynnwys Cymru. Bydd hyn yn cael ei wario trwy becyn o ymyriadau cydgysylltiedig a chefnogol i'r ddwy ochr, a elwir gyda'i gilydd yn Rhaglen Prosiect Gigabit.

Fel rhan o hyn, mae BDUK yn datblygu dull caffael ar gyfer cyllido contractau i gyflenwyr sy'n darparu seilwaith cyfanwerthol band eang gigabit. Bydd y dull caffael hwn yn olynydd i'r rhaglen band eang Cyflymu Cymru hynod lwyddiannus a roddwyd ar waith ledled y DU dros y deng mlynedd diwethaf.

Mae Llywodraeth Cymru wedi ymrwymo i gyflawni ei Strategaeth Ddigidol ar gyfer Cymru ac i uwchraddio'r seilwaith digidol a chyfathrebu lle na all y farchnad ei hun wneud hynny. Bydd Llywodraeth Cymru yn ceisio gweithio'n agos gyda Llywodraeth y DU i sicrhau bod ei rhaglen Band Eang Gigabit y DU yn buddsoddi yng Nghymru fel blaenoriaeth. Bydd y buddsoddiad hwn yn adeiladu ar ymyriadau blaenorol a ariannwyd gan Lywodraeth Cymru, yr Undeb Ewropeaidd a Llywodraeth y DU yng Nghymru - Cyflymu Cymru a chyflwyno cysylltedd gigabit FTTP cyfredol.

Hoffem weithio ar y cyd â'r diwydiant i sicrhau'r effeithlonrwydd mwyaf posibl, lleihau ystumiad y farchnad a chyflawni ein hamcanion o fewn amserlen dynn. I wneud hyn, mae'n rhaid i ni yn gyntaf nodi'r ardaloedd ymyrryd nad ydynt yn fasnachol hyfyrw ar hyn o bryd, lle nad oes seilwaith yn bodoli neu y bwriedir ei adeiladu o fewn y tair blynedd nesaf.

Ar ôl i gymhwysedd yr adeilad gael ei asesu trwy OMR a'i ddilysu trwy'r cam Adolygiad Cyhoeddus dilynol, bydd yr adeilad a nodwyd gan Lywodraeth Cymru fel un sy'n gymwys yn cael ei grwpio i ardaloedd ymyrryd o faint priodol, ar y cyd â BDUK, i sicrhau bod yr ardaloedd cywir yn cael eu targedu ar gyfer buddsoddiad y llywodraeth.

Rydym yn gwahodd cyflenwyr i ddarparu gwybodaeth i ni am eu seilwaith yn yr ardal y manylir arni isod. Rydym yn bwriadu cyfuno hyn â data sydd ar gael trwy gyhoeddiad "Connected Nations"¹ Ofcom er mwyn caniatáu inni gynnal asesiad o gysylltedd band eang presennol ac sydd ar y gweill.

A all cyflenwyr hefyd gynnwys yn eu cyflwyniadau, unrhyw seilweithiau cyfredol neu bwriedig (o fewn tair blynedd) rydych wedi'i ennill gyda chymorth cymhorthdal y Llywodraeth er enghraifft, Talebau, Cyflymu Cymru (NBS 2012 neu NBS 2016) a Hybiau (Rhwydweithiau Ffibr Llawn Lleol a Rhaglenni Cysylltedd Gigabit Gwledig).

Bydd ffurfio'r ardaloedd ymyrryd hyn yn cynnwys cymryd gwybodaeth a ddysgwyd o ddata Cenhedloedd Cysylltiedig Ofcom; gwybodaeth i gyflenwyr sydd ar gael i'r cyhoedd am adeiladu ac adeiladu wedi'i gynllunio; gwybodaeth y gallwn ei chasglu trwy'r OMR hwn a'r Adolygiad Cyhoeddus sydd ar ddod.

Yn y modd hwn, gan weithio gyda chyflenwyr, rydym yn gobeithio adeiladu set ddata gynhwysfawr yn raddol ledled y DU, gan gwmpasu rhanbarthau a siroedd. Bydd Llywodraeth Cymru ar y cyd â BDUK yn defnyddio'r wybodaeth hon i lywio maint a graddfa'r ardaloedd ymyrryd (IA). Bydd yr IA yn cael eu rhoi i'r farchnad fel gall cyflenwyr ymgeisio am arian er mwyn gallu cefnogi'r gwaith cyflenwi yn yr ardaloedd hynny.

¹ <https://www.ofcom.org.uk/research-and-data/multi-sector-research/infrastructure-research>

Mae'r ardaloedd ymyrryd hyn wedi'u rhannu'n dri math o ardaloedd ymyrryd a fydd yn darparu rhwydweithiau gigabit â chymhorthdal, sy'n cynnwys ardaloedd Cyflenwyr Rhanbarthol, Traws-Ranbarthol a Lleol.

2. Pam ddylech chi fel cyflenwyr gymryd rhan yn yr OMR hwn?

Trwy weithio gyda ni, byddwch yn helpu i wneud y defnydd gorau o gymhorthdal cyhoeddus i helpu i ddarparu cysylltedd cyflymach a gwell ar draws pob rhan o Gymru. Byddwch yn ein helpu i nodi meysydd a fydd yn cael eu gadael allan oherwydd nad ydynt yn fasnachol hyfyw.

Os oes gennych gwmpas rhwydwaith eisoes, neu'n bwriadu adeiladu seilwaith o fewn y tair blynedd nesaf, rydym yn eich annog i ymateb i'r OMR hwn, fel y gallwn sicrhau ein bod yn targedu'r ardaloedd cywir ar gyfer cymhorthdal cyhoeddus ac osgoi gor-adeiladu seilwaith masnachol.

3. Cynnydd Hyd Yma

Fe wnaeth rhaglen Cyflymu Cymru Llywodraeth Cymru ddarparu mynediad i fand eang cyflym a dibynadwy i bron 733,000 eiddo ledled Cymru. Dyfarnwyd cytundeb grant i ddarparu band eang cyflym iawn i ardal ymyrryd ddiffiniedig i British Telecommunications (BT) ar 19eg Gorffennaf 2012 a defnyddiodd y prosiect oddeutu £200m o arian cyhoeddus a gymeradwywyd gan Gymorth Gwladwriaethol. Roedd hyn yn cynnwys cyllid gan Lywodraeth Cymru, Llywodraeth y DU a Chronfa Datblygu Rhanbarthol Ewrop. Roedd ardal ymyrryd Cyflymu Cymru yn cynnwys adeiladau yr aseswyd eu bod y tu allan i'r cwmpas ar gyfer buddsoddiad NGA masnachol arferol trwy broses adolygu'r farchnad agored ac felly na fyddent fel arall wedi cael mynediad at fand eang cyflym iawn. Cyflwynodd y rhaglen hon gymysgedd o Ffibr i'r cabinet (FTTC) a chysylltiad ffibr i'r adeilad (FTTP).

Yn dilyn diwedd rhaglen Cyflym Cymru yn 2018, mae Llywodraeth Cymru wedi bod yn symud ymlaen gyda chyflwyniad pellach sy'n anelu at ariannu cysylltedd FTTP gigabit i oddeutu 39,000 o adeiladau. Mae Openreach yn darparu hyn gan ddefnyddio £56m o gymhorthdal cyhoeddus gan Lywodraeth Cymru ac arian yr UE. Disgwylir y bydd y prosiect wedi'i gwblhau erbyn Mehefin 2022.

Dim ond un o gyfres o fesurau dan arweiniad Llywodraeth Cymru yw cyflwyno band eang ffibr pellach i wella cysylltedd yng Nghymru, sydd hefyd yn cynnwys cynllun Mynediad Eang Band Eang, y Gronfa Band Eang Lleol a chyllid atodol ar gyfer Cynllun Talebau Gigabit Band Eang Llywodraeth y DU.

Mae Llywodraeth Cymru nawr yn ceisio sicrhau y bydd buddsoddiad Llywodraeth y DU mewn band eang gigabit ledled y DU o fudd i Gymru.

Mae'r Rhaglen Prosiect Gigabit wedi gwneud cynnydd sylweddol hyd yma wrth lunio'r strategaeth ar gyfer cyflawni gan gynnwys y dull caffael. I lwyddo yn hyn o beth, mae BDUK wedi bod yn ymgysylltu'n sylweddol â'r farchnad, gan siarad â llawer o gyflenwyr ers 2019. Gellir dod o hyd i'r wybodaeth ddiweddaraf ar Brosiect Gigabit trwy'r Cynllun Cyflenwi Prosiect Gigabit - Diweddariad yr Haf a gyhoeddwyd ym mis Awst 2021 yma:

[Project Gigabit Delivery Plan - Summer Update - GOV.UK \(www.gov.uk\)](https://www.gov.uk/government/projects/gigabit-delivery-plan-summer-update)

4. Cwmpas Daearyddol

Bydd y Cais hwn am Wybodaeth (RFI) yn caniatáu inni nodi ardaloedd ymyrryd posibl ar gyfer buddsoddi. Mae'r RFI OMR hwn yn ymwneud â Chymru gyfan, fel y dangosir isod. Gellir dod o hyd i fanylion yr ardal ymyrryd gigabit / NGA gyfredol a gafodd ei hysbysu'n wreiddiol yn dilyn OMR yn 2017 yma (gan gynnwys rhestr cod post ardal ymyrryd wen yr NGA):

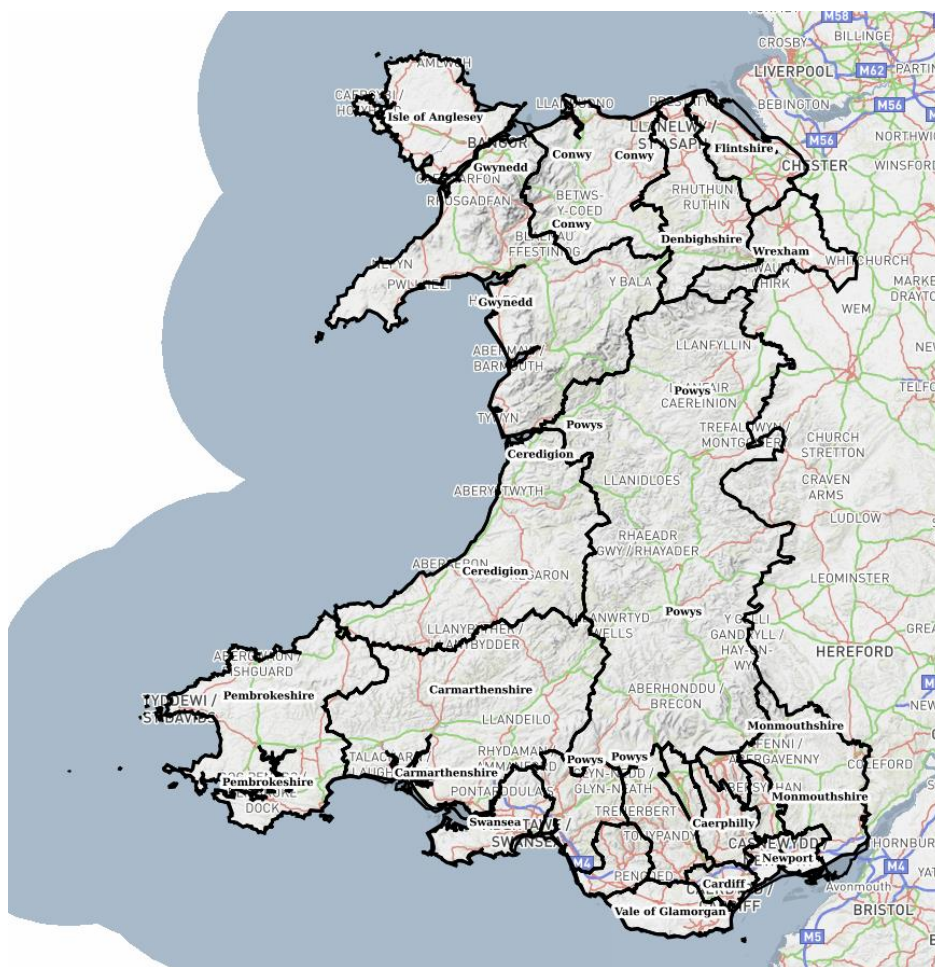
[Mynediad i Fand Eang y Genhedlaeth Nesaf | LLYW.CYMRU](#)

I gael rhagor o wybodaeth am y cwmpas yng Nghymru, cyfeiriwch at adroddiad Ofcom Connected Nations, sy'n cynnwys rhagor o wybodaeth am gysylltedd, gan gynnwys data cyflymder. Mae gwefan Llywodraeth Cymru hefyd yn dangos gwybodaeth ddarlledu sydd i'w gweld ar y ddolen we hon:

[Mynediad i Fand Eang y Genhedlaeth Nesaf: Adolygiad o'r Farchnad Agored 2019 - Canlyniadau Ôl Ymgynghoriad](#)

Mae'r adeilad sy'n dod o fewn yr ardaloedd hyn wedi'i gynnwys yn y daenlen(nau)²sy'n cyd-fynd â hi. Cafwyd y data UPRN hwn o AddressBase Premium Epoch 85, o'r Arolwg Ordnans a gyhoeddwyd ym mis Chwefror 2021. Bydd angen i chi lawrlwytho, cwblhau a llofnodi trwydded Defnyddiwr Terfynol yr Arolwg Ordnans i gael mynediad at y data hwn fel y disgrifir yn Adran 8

² Bydd y templed Ymateb OMR yn cael ei ryddhau i ddarparwyr unwaith y bydd Llywodraeth Cymru wedi derbyn Ffurflen Trwydded Defnyddiwr Terfynol Sector Cyhoeddus yr Arolwg Ordnans y gellir ei lawrlwytho o wefan ymgynghori Llywodraeth Cymru www.gov.wales/broadband-open-market-review-2021.



© Hawlfraint y Goron a hawliau cronfa ddata 2021 OS 100021874, viaEuropa: © 2021 Europa Technologies Ltd. Cedwir pob hawl.

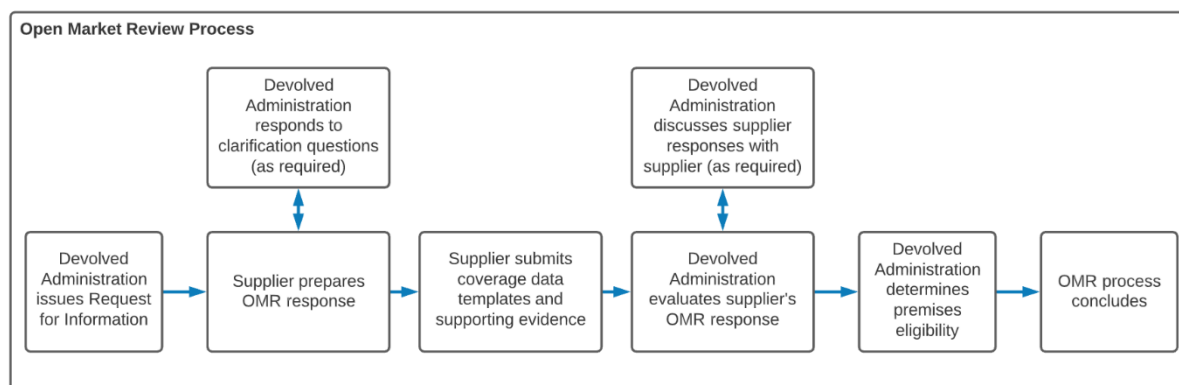
5. Pwrpas y Cais hwn am Wybodaeth am yr Adolygiad o'r Farchnad Agored

Rydym yn lansio'r Cais am Wybodaeth (RFI) OMR hwn i sefydlu cwrpas gwasanaethau band eang yn ardal ddaearyddol Cymru, fel yr amlinellwyd uchod, dros y tair blynedd nesaf. Gall cyflenwyr gyflwyno cynlluniau sy'n ymestyn y tu hwnt i'r cyfnod tair blynedd os dymunant. Rydym yn ceisio ymatebion gan yr holl gyflenwyr seilwaith band eang presennol a darpar ddarparwyr sy'n gweithredu, neu'n bwriadu gweithredu o fewn y ddaearyddiaeth dros y tair blynedd nesaf.

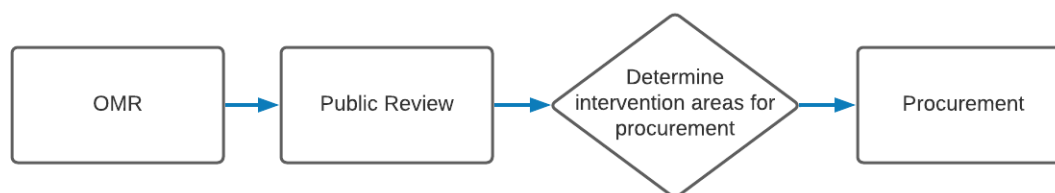
Dilynir y broses OMR hon gan Adolygiad Cyhoeddus ffurfiol (a elwir yr Ymgynghoriad Cyhoeddus o dan y Rhaglen Cyflymu, rhaglen ymyrryd ar ffurf cymhorthdal band eang flaenorol). Mae Llywodraeth Cymru yn defnyddio dull arfer da sy'n hyrwyddo'r defnydd o OMR RFI ac Adolygiad Cyhoeddus. Rydym o'r farn bod ymchwil marchnad gynnar ar hyn o bryd yn rhan hanfodol o'n hymgysylltiad â'r farchnad i lunio cynlluniau buddsoddi cyhoeddus. Bydd canlyniadau'r OMR yn ein helpu i ddeall y seilwaith band eang (p'un a yw NGA, gallu ultrafast

neu gigabit) eisoes ar waith a lle mae cynlluniau ar gyfer buddsoddi mewn seilwaith o'r fath yn ystod y tair blynedd nesaf. Bydd yr RFI yn ein galluogi i gymryd cam sylweddol wrth ddylunio unrhyw feysydd i'w targedu gan y caffaeliadau a'r contractau newydd.

Byddwn yn gofyn ac yna'n gwerthuso ymatebion y cyflenwyr. Yn ystod yr ymarfer gwerthuso, efallai y byddwn yn ymgysylltu â chyflenwyr ymhellach i drafod a chadarnhau eu hawliadau cwmplas. Yn dilyn hyn, byddwn yn gallu pennu cymhwysedd yr adeilad ar gyfer cymhorthdal y llywodraeth. Mae'r siart llif isod yn dangos crynodeb o sut mae'r broses OMR yn gweithio.



Yna byddwn yn cynnal Adolygiad Cyhoeddus i ddilysu cymhwysedd yr adeilad, gan gynnwys ceisio dilysu cymhwysedd yr adeilad am gymhorthdal. Bydd yr Adolygiad Cyhoeddus yn cael ei gynnal dros gyfnod o fis o leiaf, ac unwaith y daw i ben, bydd yn cadarnhau cymhwysedd yr adeilad ar gyfer caffael(iadau) posib. Bydd manylion llawn y caffaeliadau posib hyn yn dilyn casgliad yr OMR a'r Adolygiad Cyhoeddus hwn. Mae'r siart llif isod yn dangos trefn y prosesau, o OMR i gaffael.



Gofynion Cymhwysedd Allweddol ar gyfer Cymhorthdal³

Mae BDUK yn dosbarthu adeiladau ar sail eu seilwaith band eang presennol neu arfaethedig yn nhermau adeiladau 'Gwyn', 'Llwyd', 'Du' a 'Dan Adolygiad'. Dim ond adeilad â chymhorthdal fydd ar gael i adeilad gwyn. Amlinellir diffiniadau'r dosbarthiad isod:

- **Gwyn** - Ar gyfer Prosiect Gigabit mae hyn yn dynodi adeilad heb unrhyw seilwaith rhwydwaith gigabit, ac ni fydd adeiladu'n debygol o gael ei datblygu o fewn y tair blynedd nesaf ychwaith. Ar gyfer ardal ymyrryd ffibr bresennol Llywodraeth Cymru a gaffaelwyd o dan NBS 2016, mae hyn yn dynodi adeilad lle nad oes seilwaith rhwydwaith NGA

³ <https://www.gov.uk/government/publications/project-gigabit-uk-subsidy-advice>

cymwys (h.y. yn gallu lawrlwytho data ar gyflymder o 30 Mbps o leiaf) ac nad yw'r un yn debygol o gael ei adeiladu o fewn tair blynedd.

- **Du** - adeilad gyda dau neu fwy o isadeileddau NGA cymwys neu gigabit gan wahanol gyflenwyr ar gael neu a fydd yn cael eu defnyddio yn ystod y tair blynedd nesaf.
- **Adeilad llwyd** - mae un seilwaith cymwys NGA neu gigabit gan un cyflenwr ar gael neu i'w ddefnyddio o fewn y tair blynedd nesaf.
- **Dan Adolygiad** - adeiladau lle mae cyflenwyr wedi riportio darpariaeth band eang masnachol wedi'i gynllunio, ond lle mae'r cynlluniau hynny, yn ôl yr OMR, yn rhai allai fod mewn perygl o beidio â chael eu cwblhau.

Bydd eiddo sydd wedi'i gategoreiddio fel Dan Adolygiad yn destun monitro a gwirio cynlluniau cyflenwyr o fewn y cyfnod o dair blynedd. Gall Llywodraeth Cymru ofyn am ymrwymiad gan y cyflenwr bod cynnydd sylweddol yn cael ei wneud o fewn tair blynedd. Os na fydd y cynlluniau masnachol hyn yn datblygu, bydd yr adeiladau hyn yn cael eu mapio fel rhai cymwys ac yn rhan o'r ardal ymyrryd arfaethedig ac felly'n gymwys i gael ymyrraeth trwy'r mesur cymorth hwn.

Mae Llywodraeth Cymru yn dosbarthu adeiladau ar sail eu seilwaith band eang presennol neu gynlluniedig, fel y nodir yn Atodiad B ac Atodiad C. Gwneir dadansoddiad data OMR ac Adolygiad Cyhoeddus o hawliadau sylw band eang cyflenwr ar lefel UPRN (adeilad).

Beth yw gofynion "newid cam"?

Mae Llywodraeth Cymru a BDUK hefyd yn mynnu y dylai ymyrraeth gyhoeddus allu sicrhau 'newid cam' o ran argaeledd band eang o'r hyn sydd ar gael ar hyn o bryd yn ogystal â rhwydweithiau cynlluniedig credadwy. Dyma sut y dangosir hyn:

- Yn gyffredinol, rhaid o leiaf ddyblu cyflymderau lawrlwytho a chyflymu cyflymderau sy'n sylweddol uwch o ganlyniad i'r ymyrraeth o'u cymharu â gyflymderau lawr a lanlwytho presennol
- Gwneir buddsoddiadau newydd sylweddol yn y rhwydwaith band eang (h.y. buddsoddiadau y mae'n rhaid iddynt gynnwys gwaith sifil a gosod elfennau goddefol newydd)
- Mae'r seilwaith newydd yn dod â galluedd newydd sylweddol i'r farchnad o ran argaeledd gwasanaeth band eang, gallu a chyflymder a/neu gystadleuaeth.

Bydd y 'newid cam' o ran argaeledd band eang yn cael ei gymharu â rhwydweithiau cynlluniedig presennol yn ogystal â chredadwy.

6. Y Broses Fasnachol

Bydd Llywodraeth y DU yn cyllidebu swm priodol o arian cyhoeddus o'r Rhaglen Project Gigabit ar gyfer pob ardal ymyrryd, yn y cam caffael. Bydd y gyllideb yn cael ei nodi yn y ddogfennaeth Gwahoddiad i Dendro (ITT), yn dilyn yr Adolygiad Cyhoeddus. Caiff manylion unrhyw gyfyngiadau ar ddefnyddio cymhorthdal cyhoeddus ei hegluro yn y ddogfennaeth dendro. Y

bwriad yw caffael datrysiadau gigabit - y rhai sy'n gallu cyflawni isafswm cyflymder lawrlwytho 1Gbps - ar gyfer yr ardaloedd a nodwyd sydd o fewn cwmipas ar gyfer defnyddio gigabit.

Mae gan gyflenwyr gyfle yn ystod y prosesau OMR ac Adolygiad Cyhoeddus, i rannu gyda Llywodraeth Cymru mewn cydweithrediad â BDUK, unrhyw gynlluniau buddsoddi cadarn a chredadwy a allai olygu na fydd cyfiawnhad dros gymhorthdal cyhoeddus. Bydd yn bwysig i'r OMR hwn a'r Adolygiad Cyhoeddus sefydlu'r cynlluniau hyn. Gweler Atodiad B: Tystiolaeth Ategol i gael arweiniad ar y math o wybodaeth sydd i'w chyflwyno ynghylch hawliadau cwmipas a gynlluniwyd.

Yn dilyn yr Adolygiad Cyhoeddus, bydd unrhyw ddiweddariadau sy'n angenrheidiol i gyflwyno'r cysylltedd gigabit yn cael ei gyflwyno ar draws ardal ymyrryd ffibr bresennol Llywodraeth Cymru yn cael ei gynllunio i fodloni gofynion penodol 2016NBS⁴ y cafodd ei gaffael oddi tano gyda'r ardal ymyrryd derfynol yn cael ei chyflwyno i Ganolfan Cymhwysedd Genedlaethol (NCC) y BDUK ar gyfer cymeradwyaeth.

7. Rôl Llywodraeth Cymru a BDUK

Bydd Llywodraeth Cymru yn gweithio gyda BDUK i ateb cwestiynau, gwerthuso ymatebion cyflenwyr, asesu cywirdeb data, cefnogi'r cam adeiladu ac ymgysylltu â'r gymuned leol. Bydd rhannu'r data adeiladau a nodir ym mhob lleoliad ac ardal ymyrryd, yn ystod y camau OMR ac Adolygiad Cyhoeddus, yn ein helpu i fagu hyder pellach bod yr ymyriadau arfaethedig yn gymwys i gael cymhorthdal.

Mae Llywodraeth Cymru yn bwriadu cydweithredu'n agos â BDUK fel bod allbynnau'r OMR hwn yn cefnogi ac yn gallu cefnogi cynlluniau presennol Llywodraeth Cymru ond hefyd yn sail i gaffaeliadau yn y dyfodol o dan y Rhaglen Prosiect Gigabit. O'r herwydd, bydd Llywodraeth Cymru yn cynnal setiau data at y diben hwn ac yn rhannu'r setiau data yn llawn â BDUK at yr un diben. Bydd Llywodraeth Cymru a BDUK yn gweithio gyda'i gilydd i asesu ac adolygu'r data yn y gwahanol ardaloedd ymyrryd. Bydd Llywodraeth Cymru yn gyfrifol am y data a byddai'n rhaid i gyrrff perthnasol lofnodi cytundeb peidio â datgelu cyn cael mynediad i'r data.

8. Cyflwyno Ymateb i Data

I gyflwyno ymateb data, dilynwch y camau hyn:

1. Poblogwch gyda manylion eich cwmni a llofnodwch Trwydded Defnyddiwr y Cytundeb Geo-fodol y Sector Cyhoeddus (PSGA), y bydd ei angen cyn bydd Llywodraeth Cymru yn darparu'r Templod Data Cyfeiriad, dogfen ganllaw ar sut i gwblhau'r Templod Data Cyfeiriad a'r Templod Tystiolaeth Ategol yn Atodiad B i chi. Gellir lawrlwytho'r Trwydded Defnyddiwr PSGA o wefan ymgynghori Llywodraeth Cymru:

⁴ [2016 NBS Overview - GOV.UK \(www.gov.uk\)](https://www.gov.uk/government/publications/2016-nbs-overview)

<https://llyw.cymru/band-eang-arolwg-or-farchnad-agored-2021>

Ar ôl ei gwblhau, dychwelwch hwn, cyn gynted â phosibl, i
BandEang.Broadband2021@gov.wales

2. Yn ogystal â dychwelyd y Trwydded Defnyddiwr PSGA wedi'i lofnodi, nodwch hefyd yr ardal daearyddol o Gymru y mae gennych ddiddordeb ynddi - gall hyn fod naill ai Cymru Gyfan neu Ardal/Ardaloedd Awdurdod Lleol penodol. Yna bydd Llywodraeth Cymru yn e-bostio fersiwn o'r Templed Data Cyfeiriad sy'n berthnasol i'r meysydd penodol hyn.
3. Gallwch ofyn am eglurhad, ar ymateb i'r data, unrhyw bryd o 24^{ain} Awst 2021 tan 24^{ain} Medi 2021. Anfonwch y cwestiynau hyn atom yn BandEang.Broadband2021@gov.wales
4. Dylech gyflwyno'ch Templed Data Cyfeiriad wedi'i gwblhau ac Atodiad B Templed Tystiolaeth Ategol i Lywodraeth Cymru gan ddefnyddio'r cyfeiriad e-bost canlynol BandEang.Broadband2021@gov.wales.
5. Y dyddiad cau olaf ar gyfer ymatebion OMR yw **17:00 ar 24^{ain} Medi 2021**.

Nodwch y bydd y data a ddarperir gennych yn eich ymateb yn cael ei drin yn gyfrinachol yn fasnachol, er y gallai fod angen rhannu rhywfaint o'ch data/eich holl ddata ymateb gyda'n cynghorwyr proffesiynol a/neu DCMS/BDUK, Ofcom a Changen Rheoli Cymhorthdal BEIS. Byddwn yn defnyddio'r wybodaeth hon i ddiffinio'r ardaloedd ymyrryd (yn unig) ar gyfer yr Adolygiad Cyhoeddus.

Bydd gwybodaeth a ddarperir gan gyflenwyr yn ystod yr OMR hwn yn cael ei defnyddio i lunio mapiau i ddiffinio ardaloedd 'Gwyn', 'Llwyd', 'Du' a 'Dan Adolygiad' ar gyfer NGA a band eang gigabit. Fodd bynnag, dim ond yr ardaloedd band eang agrededig 'Gwyn', 'Llwyd', 'Du' a 'Dan Adolygiad' y bydd y mapiau cyhoeddus yn eu dangos ac nid y data a ddarperir ar sail pob cyflenwr.

Sicrhewch eich bod yn ymgysylltu â Llywodraeth Cymru cyn gynted â phosibl i gadarnhau a fyddai angen Datganiad Sicrwydd Peidio â Datgelu arnoch i'ch galluogi i rannu'ch data â Llywodraeth Cymru fel rhan o'r broses OMR hon. Os felly, bydd copi o Ddatganiad Sicrwydd Datgeliad safonol Llywodraeth Cymru yn cael ei e-bostio atoch i'w gwblhau ac i'w lofnodi gennych.

Os oes gennych unrhyw gwestiynau am unrhyw un o'r uchod, cysylltwch â:

BandEang.Broadband2021@gov.wales

9. Gofynion Cyflwyno

Rhaid i ymatebion cyflenwyr i'r RFI OMR hwn gynnwys y canlynol:

1. Templed Data Cyfeiriad wedi'i gwblhau'n llawn sy'n darparu manylion lefel UPRN o'ch cwmplas rhagosodiad cyfredol a/neu chynlluniedig.
Bydd canllawiau llawn ar sut i gwblhau a chyflwyno'r Templed Data Cyfeiriad yn cael ei ddarparu i chi ar ôl dychwelyd Cytundeb Trwydded Defnyddiwr Terfynol PSGA wedi'i

lofnodi. Er gwybodaeth dangosir y meysydd data gofynnol sydd wedi'u cynnwys yn y Templod Data Cyfeiriadau fel enghraifft yn **Atodiad A**.

2. **Atodiad B:** wedi'i gwblhau Templod Tystiolaeth Ategol. Yn yr un modd â'r Templod Data Cyfeiriad, darperir hwn i chi fel dogfen ar wahân i'w chwblhau ar ôl i chi ddychwelyd a llofnodi Cytundeb Trwydded Defnyddiwr Terfynol PSGA.

Sylwch, lle mae eich hawliadau cwrpas ar gyfer rhwydweithiau gigabit, mae'n rhaid i'ch ymateb sy'n manylu ar eich dyluniad a'ch pensaernïaeth rhwydwaith arfaethedig ystyried y diffiniad technegol fel yr amlinellir yn **Atodiad C**.

Tystiolaeth i ddangos sut mae buddsoddiadau wedi'u cynllunio yn hyfyw

Mae tri maes hanfodol y bydd Llywodraeth Cymru, mewn cydweithrediad â BDUK, yn eu defnyddio i werthuso'ch hawliadau darpariaeth arfaethedig i sicrhau hyfywedd cyffredinol eich buddsoddiad arfaethedig. Bydd ein hasesiad yn seiliedig ar y gyfres o dystiolaeth rydych chi'n ei darparu i Lywodraeth Cymru yn Atodiad B: Templod Tystiolaeth Ategol a bydd yn cynnwys:

- a'i technoleg gigabit rydych chi'n bwriadu ei defnyddio ac mae'n diwallu'r meini prawf technegol fel yr amlinellir yn Atodiad C: Diffiniad Technegol;
- cyflawnadwyedd, ac a yw'ch cynlluniau lleoli yn unol â'r cyfnodau/adeiladau a basiwyd wedi'u hamlinellu yn eich cynllun busnes, gyda'r camau adeiladu allweddol a'r prosesau wedi'u hamlinellu; a
- hyfywedd masnachol - p'un a oes gennych gynlluniau masnachol hyfyw fel mynediad digonol at gyfalaf ac a yw tynnu eich cronfeydd i lawr yn cyd-fynd â'ch cynllun lleoli a'ch rhaglen adeiladu.

Dylai'r wybodaeth a roddwch fod yn gyson ar draws yr holl feysydd uchod i alluogi a chefnogi gwerthusiad cyfunol o'ch cyflwyniad OMR.

Mae rhagor o wybodaeth wedi'i chynnwys yn Atodiad B isod.

10. Dyddiad Dychwelyd

Cyflwynwch ymatebion i'r Adolygiad hwn o'r Farchnad Agored erbyn y dyddiad cau, sef **17:00** ar **24^{ain} Medi 2021**. Ar ôl cau'r OMR ac ar ôl i'r cyflwyniad gael ei werthuso, bwriad Llywodraeth Cymru yw cyhoeddi'r mapiau sy'n dangos yr ardaloedd agrededig 'Gwyn', 'Llwyd', 'Du' a 'Dan Adolygiad'.

Dilynir hyn gan lansiad yr Adolygiad Cyhoeddus, gan roi cyfle i gyflenwyr, Cyrff Lleol, aelodau'r cyhoedd, busnesau a rhanddeiliaid eraill sydd â diddordeb ddilysu canlyniad yr OMR a sicrhau bod yr ardaloedd cywir yn cael eu targedu ledled Cymru ar gyfer buddsoddiad gan y llywodraeth.

Diolch yn fawr

Llywodraeth Cymru mewn cydweithrediad â BDUK

Atodiad A: Fformat Cyflwyno Data

Cyflwyniad

Mae Llywodraeth Cymru yn gofyn am feysydd penodol o ddata ar gyfer pob cyfeiriad perthnasol yn y DU fel y'u nodwyd gan y Cyfeirnod Eiddo Unigryw (UPRN) er mwyn monitro'r modd y darperir gwasanaethau band eang ar hyn o bryd ac yn y dyfodol. Gwneir hyn trwy ofyn i gyflenwyr perthnasol am ddata ar gysylltiadau cyfredol ac yn y dyfodol.

Fformatau ffeil

Ar gyfer yr OMR hwn, bydd Llywodraeth Cymru yn cynhyrchu'r Templated Data Cyfeiriad gyda manylion o adeiladau sydd eisoes wedi'u cynnwys (fel y dangosir yn Nhabl 1) y byddwn yn gofyn i chi lenwi â gwybodaeth band eang fel y dangosir yn Nhabl 1. Bydd y Templated Data Cyfeiriad a ddarperir i chi naill ai ar gyfer ardal ddaearyddol gyfan Cymru neu Ardal(oedd) Awdurdod Lleol penodol yn dibynnu ar yr hyn rydych chi wedi gofyn amdano.

Tabl 1

Field	Description	Type	
StrUPRN		String (Text)	Fields sent out
UPRN		Integer (Number)	
Single_Line_Address		String (Text)	
Post		String (Text)	
Local_Authority_District		String (Text)	
Longitude		Float (Decimal Number)	
Latitude		Float (Decimal Number)	Fields asked for back
Current_Technology	The technology you use for supplying that particular premises, examples of this	String (Text)	

	could be ADSL, FTTP, FTTC etc		
Current_Max_Download_Speed	The maximum download speed in Mbit/s that you are able to supply to this property.	Float (Decimal Number)	
Current_Max_Upload_Speed	The maximum upload speed in Mbit/s that you are able to supply to this property.	Float (Decimal Number)	
Future_Technology	The technology you intend to use for supplying that particular premises, examples of this could be FTTP, FTTC etc	String (Text)	
Future_Max_Download_Speed	The maximum download speed in Mbit/s that you intend to be able to supply to this property.	Float (Decimal Number)	
Future_Max_Upload_Speed	The maximum upload speed in Mbit/s that you intend to be able to supply to this property.	Float (Decimal Number)	
Date_of_Future_Rollout	The date that you intend to supply this property.	Float (Date - DD/MM/YYYY)	

Mae'n bosibl llenwi manylion cyfredol neu fanylion yn y dyfodol neu'r ddau yn unig, os nad ydych yn cyflenwi neu'n bwriadu cyflenwi eiddo penodol ar hyn o bryd, gallwch naill ai adael y meysydd yn wag neu anwybyddu'r cofnod yn llwyr.

O'n rhan ni byddwn yn cyflenwi'r Templated Data Cyfeiriadau i chi a fydd yn cynnwys y manylion ar lefel UPRN y cyfeiriadau yr ydym yn gofyn am wybodaeth band eang amdanynt. Dangosir y meysydd cyfeiriad hyn isod yn Nhabl 2.

Tabl 2

Enw'r maes	Disgrifiad	Fformat
strUPRN	Yr UPRN (gweler isod) gyda "str" o'i flaen, mae hwn yn lliniaru offer taenlen sy'n trin yr UPRN fel rhif mawr ac yn cael gwared ar ddigidau mawr	String (Text)
UPRN	Cyfeirnod unigryw yr eiddo	Integer (Number)
Cyfeiriad un llinell	Defnyddio coma i rannu'r cyfeiriad e.e. 1, Acacia Avenue, Anytown	String (Text)
Cod post	Cod post safonol	String (Text)
Rhanbarth yr awdurdod lleol	Rhanbarth yr awdurdod lleol	String (Text)
Hydred	Fformat rhifau degol hydred	Float (Decimal Number)
Lledred	Fformat rhifau degol lledred	Float (Decimal Number)

Colofnau ychwanegol

Ar wahân i'r colofnau safonol uchod, efallai yr hoffech ychwanegu colofnau ychwanegol i ddarparu gwybodaeth ychwanegol am eich rhwydwaith. Er enghraifft, er mwyn rhoi eglurder ar lefel y manylder rydych chi wedi'i gyrraedd wrth gynllunio'ch adeilad yn y dyfodol, er enghraifft tynnu sylw at yr UPRN hynny lle rydych chi wedi cyrraedd cam dylunio penodol fel Dyluniad Lefel Isel, yr UPRN hynny sydd â chyllid ymroddedig neu UPRN lle rydych chi eisoes wedi dechrau adeiladu'r rhwydwaith.

Os oes gennych unrhyw seilwaith presennol neu gynlluniedig yr ydych chi wedi'i ennill gyda chymorth cymhorthdal y Llywodraeth, er enghraifft, Talebau, Superfast (NBS 2012 neu NBS 2016) a Hybiau (Rhwydweithiau Ffibr Llawn Lleol a Rhaglenni Cysylltedd Gigabit Gwledig), ychwanegwch golofn ychwanegol ar ddiwedd y ffurflen i nodi hyn fel y gallwn adnabod yr adeiladau hyn.

Atodiad B: Tystiolaeth Ategol

Rhowch fanylion a thystiolaeth ategol ychwanegol o unrhyw fuddsoddiad cyfredol neu arfaethedig mewn seilwaith band eang (Band Eang y Genhedlaeth Nesaf, gallu cyflym iawn a gigabit) yn y ddaearyddiaeth a nodwyd.

Yn achos buddsoddiad wedi'i gynllunio, mae gennym ddiddordeb arbennig mewn cynlluniau ar gyfer y tair blynedd nesaf.

Yn ogystal â chwblhau'r Templed Data Cyfeiriad, dylai unrhyw wybodaeth a ddarperir mewn ymateb i'r cais hwn gynnwys ond heb fod yn gyfyngedig i:

- Arddangosiad/esboniad priodol ynghylch sut mae'ch seilwaith band eang neu wasanaeth(au) cyflenwyr yn diwallu'r safonau gofynnol lle mae'r rhain yn honni eu bod yn Fand Eang y Genhedlaeth Nesaf, yn gyflym iawn neu'n gigabit.
- Er gwybodaeth yn unig, mae'r diffiniad o allu yn gyson â'r diffiniadau a nodir yn Adroddiadau Cenhedloedd Cysylltiedig Ofcom, e.e.,
 - gweddol (10 Mbps ac uwch),
 - cyflym iawn (30 Mbps ac uwch),
 - gwibgyswllt (300 Mbps ac uwch) a
 - band eang gigabit, a all gynnig cyflymderau o 1 Gbps ac uwch.
- *Nodyn:* Lle mae cynnig gwasanaeth cyflenwr wedi'i gyfyngu i wasanaethau goddefol yn unig (e.e. ffibr tywyll, mynediad dwythell, mast), ni fyddai hyn yn cael ei ystyried yn gyffredinol fel Band Eang y Genhedlaeth Nesaf, gwibgyswllt neu gigabit- rhwydwaith band eang gigabit, oni bai bod y cyflenwr yn darparu disgrifiad o sut mae darparwr gwasanaethau gweithredol yn gallu cefnogi Band Eang y Genhedlaeth Nesaf yn dechnegol, gwasanaethau cyflym iawn neu gigabit drwy ei isadeiledd.
- Serch hynny, os yw cyflenwr seilwaith goddefol yn cynnig mynediad i seilwaith yn y ddaearyddiaeth a nodwyd, anogir i ddarparu mwy o fanylion am ei leoliad er mwyn i gynigwyr ar gyfer unrhyw broses gaffael yn y dyfodol ystyried ei ddefnydd wrth ddylunio eu datrysiadau.
- O fewn pob categori band eang (Band Eang y Genhedlaeth Nesaf, gallu cyflym iawn neu gigabit) nodwch: (i) beth yw cyfanswm y lefel o ddefnydd a ddisgwylir; a (ii) pa lefel o ddefnydd y gellir ei gynnal trwy ddyluniad a dimensiwn y rhwydwaith.
- Er enghraifft, efallai na fydd cyflenwr diwifr sefydlog ond yn disgwyl i 10% gymryd mangre a gwmpesir gan ei rwydwaith cyflym iawn, a dim ond gallu cefnogi cyfanswm o 20% o'r holl adeiladau a basiwyd yn troi i gwsmeriaid heb uwchraddio capasiti sylweddol i'r rhwydwaith.

- Nodwch y cyflymderau “sydd ar gael fel rheol” ac “isafswm” ar gyfer cwsmeriaid pob gwasanaeth e.e.

Gwasanaeth	Lawrlwytho “arferol”	Lawrlwytho “lleiafswm”	Lanlwytho “arferol”
100Mbps	100Mbps	80Mbps	20Mbps
300Mbps	300Mbps	240Mbps	60Mbps
1Gbps	980Mbps	800Mbps	200Mbps

Cyfeiriwch at destun llawn Cod Ymarfer Gwirfoddol [Ofcom](#) ar gyfer Gwell Cyflymder Band Eang (Mawrth 2019), fodd bynnag, gellir crynhoi'r diffiniadau hyn fel a ganlyn:

Detholiad Cryno o God Ymarfer Gwirfoddol Ofcom

Diffinnir cyflymder “arferol” fel y cyflymder y gallai cwsmer ddisgwyl ei gael yn ystod yr oriau brig - rhwng 8-10pm ar gyfer gwasanaethau preswyl a 12-2pm ar gyfer gwasanaethau busnes ac yn adlewyrchu pryd mae cwsmeriaid yn fwyaf tebygol o ddefnyddio'r gwasanaeth.

Diffinnir “isafswm cyflymder” fel y cyflymder gwarantedig lleiaf y dylai cwsmer ei ddisgwyl gan y gwasanaeth, a fyddai'n sbarduno hawl y cwsmer i adael y contract os yw cyflymderau'n disgyn yn is na'r lefel isaf hon ac na ellir eu datrys o fewn 30 diwrnod.

- Dangosyddion priodol o ansawdd y gwasanaeth e.e., cymhareb cystadlu a/neu ddyraniad lled band fesul defnyddiwr terfynol, ynghyd ag esboniad technegol o sut y bydd y rhain yn cefnogi cyflawni'r cyflymderau sydd ar gael fel rheol ac isafswm ar gyfer yr holl ddefnyddwyr.
- Disgrifiad o'r bensaernïaeth dechnegol sy'n dangos sut y bydd y cyflymderau a'r perfformiad data honedig yn cael eu cynnal o'r dechrau i'r diwedd ar draws yr isadeiledd a ddefnyddir. Gallai hyn gynnwys, er enghraifft, diagramau cysylltedd rhwydwaith, mapiau lleoli/sylw, rheolau dylunio/dimensiwn ar gyfer elfennau rhwydwaith, gwybodaeth capasiti ôl-archwilio, mathau a meintiau o offer, manylebau technegol, mesuriadau perfformiad rhwydwaith ac ati.
- Disgrifiad o'r holl wasanaethau/cynhyrchion a gynigir dros yr isadeiledd gan gynnwys unrhyw ddarpariaeth gyfanwerthol i unrhyw ddarparwyr gwasanaeth manwerthu a gynigir ar hyn o bryd ac unrhyw estyniad arfaethedig i'r gwasanaethau hyn o fewn y tair blynedd nesaf. Nodwch pa ddarparwyr gwasanaeth manwerthu sy'n defnyddio'r gwasanaethau hyn a pha wasanaethau sy'n cael eu cymryd?
- Tariffau gosod a rhentu ar gyfer y gwasanaethau/cynhyrchion hynny sy'n nodi'n glir a ydynt yn gynhwysol neu'n eithrio TAW.

- Ar gyfer cwmpas a chynlluniau yn y dyfodol, bydd angen i'r darparwr seilwaith band eang ddarparu tystiolaeth i ddangos cymeriad credadwy a tebygol buddsoddiad a gynlluniwyd ac o leiaf dylai gynnwys cynllun busnes, cynllun lleoli calendr manwl, prawf o gyllid digonol, pensaernïaeth dechnegol arfaethedig (gweler uchod).
- Cadarnhad gan lofnodwr awdurdodedig bod yr holl wybodaeth a ddarperir o gywirdeb addas.

Fel gall BDUK werthuso unrhyw fuddsoddiadau arfaethedig a chwmpas fel rhan o'r broses OMR, darparwch dystiolaeth fel nodir yn 'Rhan D: Buddsoddiadau wedi'u Cynllunio 'yn Atodiad B: Templed Tystiolaeth Ategol.

Dylai'r math o wybodaeth i ddangos buddsoddiad cynlluniedig credadwy a tebygol o leiaf gynnwys cynllun busnes amlinellol, cynllun lleoli calendr manwl a phrawf o gyllid digonol ar gyfer yr adeilad arfaethedig.

Wrth asesu a yw buddsoddiadau a gynlluniwyd yn gredadwy ai peidio, gall Llywodraeth Cymru a BDUK:

- Adolygu'r cynlluniau busnes a'r cynlluniau defnyddio calendr i sicrhau bod y rhain yn gyson ac yn ddigon manwl ar gyfer pob cam o'r gwaith adeiladu a gynlluniwyd.
- Sicrhewch fod cynlluniau lleoli calendr yn cynnwys y camau adeiladu allweddol a phan fydd cyflenwyr yn disgwyl ymgymryd â gweithgareddau sylweddol yn eu rhaglen adeiladu megis dylunio, arolygu, caffael, adeiladu rhwydwaith, gosod rhwydwaith ac ati neu'r prosesau allweddol sy'n gysylltiedig â'ch dull cynllun adeiladu ar gyfer y cam dylunio, arolwg cyfnod, hysbysiadau ffordd/fforddfreintiau ac ati.
- Adolygu argaeledd cyllid i sicrhau ei fod yn ddigonol ar gyfer pob cam o'r gwaith adeiladu a gynlluniwyd a bod y cyfalaf a ddyrannwyd ar gyfer yr ardal OMR benodol yn ddigonol ac yn gyson â'r cynllun lleoli.
- Adolygu telerau unrhyw drefniadau cyllido ac unrhyw ddibyniaethau a thybiaethau sy'n gysylltiedig â'r cyllid, gan gynnwys a oes angen unrhyw gymorth gan gymhorthdal y Llywodraeth megis talebau gigabit neu gynlluniau cymhorthdal rhanbarthol.
- Sicrhewch fod dyluniad y rhwydwaith a'r wybodaeth ddimensiwn a ddarperir yn unol â'r rhagamcanion a wnaed yn y cynllun busnes ynghylch cysylltiadau cwsmeriaid a disgwyliadau twf

Ategwch at Atodiad B: Templed Tystiolaeth Ategol gyda dogfennau eraill, sydd, yn eich barn chi, yn briodol e.e. adroddiadau a gyhoeddwyd, ac ati.

Atodiad C: Diffiniad Technegol Gigabit

Bydd y DU yn adolygu'r meini prawf ar gyfer rhwydweithiau gigabit cyn pen tri mis ar ôl lansio'r System Prynu Dynamig, yn seiliedig ar yr ymgynghoriad â'r diwydiant, a rheoleiddiwr y DU, wedi'i seilio ar y meini prawf isod. Yn y cyfamser, bydd BDUK yn gweithio gyda'r diffiniad technegol canlynol:

1) seilwaith a all gefnogi gwasanaethau i'r cwsmer gigabit yn uniongyrchol neu drwy ddarparwyr trydydd parti heb gyfyngiad, fel y nodir isod:

- a) seilwaith cyfanwerthol sy'n gallu cefnogi gwasanaethau cyfanwerthu ac adwerthu i'r cwsmer gigabit yn uniongyrchol neu drwy ddarparwyr trydydd parti heb gyfyngiad, fel y nodir isod.
- b) cysylltiadau gigabit (sy'n gallu darparu 1,000Mbps neu fwy o gyflymder lawrlwytho) ar adeg cyflwyno'r cysylltiad heb yr angen i uwchraddio neu addasu caledwedd yn y dyfodol⁵ h.y. gwasaneth gigabit ar gael o'r diwrnod cyntaf ac os yw'r defnyddiwr yn cymryd cyflymder arafach rhaid iddo fod yn uwchraddiad meddal heb oedi gormodol. O leiaf un cynnyrch cyfanwerthol gydag o leiaf 1Gbps o gyflymder lawrlwytho ac o leiaf 200Mbps o gyflymder lanlwytho gyda pherfformiad awr brysur fel y nodir isod.
- c) cynhyrchion sydd ag esboniad clir a dealladwy o'r isafswm, sydd ar gael fel rheol⁶ a'r cyflymderau lawrlwytho a lanlwytho uchaf a hysbyseb⁷.
- d) hwyrni data isel yn unol â threfn Ofcom neu godau ymarfer, normau diwydiant diweddar a Safonau Diwydiant ar gyfer gofynion gwasanaethau amser real (neu fel arall, yn absenoldeb safonau cyffredinol 10 ms ac is ar gyfer naw deg pump y cant (95%)) o'r amser)).
- e) yn cefnogi gwasanaethau amser real (e.e. galw llais/fideo, telemateg, telefeddygaeth ac ati) gyda dangosyddion perfformiad (e.e. jitter, colli pecyn, cymhareb cystadlu ac ati) yn unol â safonau, normau diweddar y diwydiant neu yn absenoldeb safonau diwydiant, h.y. 2ms ar gyfer jitter, sero pwynt un y cant (0.1%) ar gyfer colli pecyn am naw deg pump y cant (95%) o'r amser.
- f) cyflymderau data gwirioneddol a pherfformiad yn ystod oriau prysuraf y dydd (dim mwy na 4 allan o bob 24), nad ydynt yn diraddio i lai na 33% o'r cyflymder lawrlwytho pennawd a chyflymder uwchlwytho sy'n cyfateb i 20% o'r isafswm cyflymder lawrlwytho. a manylebau gwasanaeth darparwyr (noder: ar gyfer perfformiad lle mae gwerthoedd is yn well, megis hwyrni, jitter a cholli pecyn, yna byddai ffactor o 100% uwchben hyn yn berthnasol yn lle hynny).

⁵ Mae hyn yn berthnasol yn bennaf i CPE ond hefyd uwchraddio ôl-uwchraddio/rhwydwaith arall.

⁶ Gall cyflymderau lawrlwytho sydd ar gael fel rheol gynnwys gorbenion fframio a phaced arferol y technolegau a ddefnyddir, ar yr amod nad ydynt yn gyfystyr â dim mwy nag ychydig y cant o gyfanswm y traffig h.y. diffinnir cyflymder data fel (traffig data defnyddwyr + gorbenion) / amser.

⁷ Fel y'i diffinnir gan Ofcom.

- g) cyflymderau data gwirioneddol a pherfformiad nad ydynt yn diraddio y tu allan i'r oriau prysuraf o dan 95% o'r cyflymderau lawrlwytho a lanlwytho a nodir uchod. Os bydd cyflymderau lawrlwytho o'r fath yn cael eu rheoleiddio gan isafswm newydd a bennir gan y Rheoleiddiwr, bydd isafswm cyflymderau lawrlwytho o'r fath yn berthnasol trwy gydol y Cytundeb hwn. Unwaith eich bod yn ymwybodol o'r isafswm cyflymderau lawrlwytho newydd, bydd y Cyflenwr yn darparu cadarnhad o'r fath yn brydlon i'r Awdurdod am ei gymeradwyaeth ysgrifenedig. Mae cyflymderau data a pherfformiad nad ydynt yn diraddio wrth i'r nifer sy'n manteisio ar wasanaethau agosáu at 100% o'r farchnad y gellir mynd i'r afael â hi (gan gynnwys unrhyw ran sy'n codi o ddiffodd rhwydweithiau etifeddiaeth), i'w dangos gan gynlluniau masnachol a thechnegol cadarn (gan gynnwys uwchraddio capasiti) i'w cyflwyno yn y cam cais am contract ac i fod yn seiliedig ar ragolygon o hyd at 7 mlynedd.
- h) lle mae offrymau gwasanaeth a pherfformiad yn amrywio yn ôl ardal e.e. o ganlyniad i bellter tanysgrifwyr oddi wrth seilwaith, gallu gigabit i'w gynnal ar gyfer pob darpar gwsmer.
- i) archebu cyflawniad a chywiro o fewn amserlenni nodweddiadol diwydiant, gyda chefnogaeth prosesau rheoli gwasanaeth cyfanwerthol effeithlon.
- j) cynnal lefelau gwasanaeth cwsmeriaid ac argaeledd rhwydwaith yn unol â normau'r diwydiant, a gefnogir yn ddelfrydol gan Gytundebau Lefel Gwasanaeth.
- k) darparu gwasanaeth nad yw'n gwahaniaethu'n annheg yn erbyn mathau penodol o wasanaethau, darparwyr, tanysgrifwyr neu drydydd partïon (e.e., trwy lunio traffig neu fesurau Ansawdd Gwasanaeth).
- l) cynnig cynhyrchion mynediad cyfanwerthol ar delerau agored ac anwahaniaethol yn unol ag egwyddor niwtraliaeth dechnolegol, er mwyn galluogi rhyng-gysylltu â'r rhwydwaith â chymhorthdal o unrhyw dechnoleg y gall darparwyr cyfathrebu eraill a/neu ddarparwyr manwerthu ystyried eu bod yn briodol yn unol â'r gofynion mynediad cyfanwerthu.

Atodiad D: Rhestr Termiau

Term	Diffiniad
Building Digital UK (BDUK)	Mae rhan o'r Adran Ddigidol, Diwylliant, y Cyfryngau a Chwaraeon yn gyfrifol am arian cyhoeddus llywodraeth y DU i gefnogi cyflwyno gwell band eang a chysylltedd symudol i'r DU.
Du	Ardaloedd du (neu adeiladau) yw'r rhai lle mae o leiaf dau rwydwaith o weithredwyr gwahanol yn bodoli neu y byddant yn cael eu defnyddio yn ystod y tair blynedd nesaf.
Ffibr i'r Cabinet (FTTC)	Mae ceblau ffibr optig yn rhedeg o'r gyfnewidfa ffôn i gabinet stryd cyfagos cyn defnyddio'r gwifrau ffôn copr presennol i gysylltu'r pellter sy'n weddill â phob adeilad.
Ffibr i'r Adeilad (FTTP)	Dyma lle mae ffibr optegol yn cael ei redeg yn uniongyrchol i bob adeilad, gan ganiatáu ar gyfer cysylltiad rhyngrwyd wedi'i ddiogelu'n llawn yn y dyfodol. Mae'r cyflymderau a gynigir dros FTTP fel arfer hyd at 1 gigabit yr eiliad (1,000Mbps).
Gbps	Gigabits yr eiliad.
Band Eang Gigabit	Cyflymder lawrlwytho Gigabit o gigabit yr eiliad o leiaf (1,000Mbps) a ddosberthir ar draws y rhwydwaith fel y'i diffinnir yn Atodiad C.
Llwyd	Ardaloedd llwyd (neu adeiladau) yw'r rhai lle mai dim ond un rhwydwaith sy'n bresennol neu sydd i'w ddefnyddio o fewn y tair blynedd nesaf.
Mbps	Megabits yr eiliad.
Canolfan Cymhwysedd Genedlaethol (NCC)	yn golygu Broadband Delivery UK (BDUK) yn gweithredu yn rhinwedd ei swydd fel canolfan cymhwysedd genedlaethol (NCC) gyda chyfrifoldebau gan gynnwys cydgysylltu agweddau rheoli cymhorthdal canolog cymhorthdal seilwaith band eang yn ganolog.
Band Eang y Genhedlaeth Nesaf (NGA)	Rhwydweithiau sydd â'r nodweddion canlynol: (i) darparu gwasanaethau'n ddibynadwy ar gyflymder uchel iawn i bob tanysgrifiwr trwy ôl-edrych optegol (neu dechnoleg gyfatebol) sy'n ddigon agos at adeiladau defnyddwyr i warantu y bydd y cyflymder uchel iawn yn cael ei ddarparu; (ii) cefnogi amrywiaeth o wasanaethau digidol datblygedig gan gynnwys gwasanaethau cyd-IP cydgyfeiriedig; a (iii) â chyflymder lanlwytho sylweddol uwch (o gymharu â rhwydweithiau band eang sylfaenol). Yn y cyd-destun hwn rhaid i gyflymder llinell mynediad rhwydweithiau band eang NGA fod yn 30Mbps o leiaf.
Ofcom	yr awdurdod rheoleiddio cenedlaethol ar gyfer y diwydiannau telathrebu yn y Deyrnas Unedig.
Adolygiad o'r Farchnad Agored (OMR)	Mae ymarfer a gynhaliwyd gyda'r farchnad i bennu'r defnydd disgwylidig o'r sector preifat o seilwaith band eang er mwyn nodi'r ardaloedd hynny nad oes ganddynt seilwaith band eang cymwys neu lle nad oes cynlluniau i ddarparu seilwaith o'r fath dros y tair blynedd nesaf.

Gwibgyswllt	Cyflymder lawrlwytho gwibgyswllt o leiaf 300Mbps a ddarperir ar draws y rhwydwaith.
Yn cael ei adolygu	Ardaloedd lle mae cyflenwyr wedi riportio darpariaeth band eang wedi'i gynllunio, ond, yn ôl proses OMR, maent yn gynlluniau allai fod mewn perygl o beidio â chael eu cwblhau ac felly byddant yn destun monitro a gwirio parhaus o gynlluniau adeiladu'r cyflenwyr yn ystod cyfnod o dair blynedd i sicrhau bod cynnydd sylweddol yn cael ei wneud o ran defnyddio'r rhwydwaith. Pe na fyddai cynlluniau adeiladu cyflenwr yn dwyn ffrwyth, byddai unrhyw adeilad a ddosberthir fel 'dan adolygiad' yn cael ei fapio fel gwyn ac felly gallant fod yn rhan o unrhyw ardal ymyrryd arfaethedig yn y dyfodol.
Cyfeirnod Eiddo Unigryw (UPRN)	Dynodwr unigryw ar gyfer pob cyfeiriad gofodol ym Mhrydain Fawr. Mae'n darparu dynodwr cynhwysfawr, cyflawn a chyson trwy gydol cylch bywyd eiddo - o ganiatâd cynllunio hyd at ddymchwel.
Gwyn	Ardaloedd gwyn (neu adeiladau) yw'r rhai lle nad oes isadeiledd band eang cymwys, ac mae'n anhebygol y bydd un yn cael ei ddatblygu o fewn tair blynedd.